

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„NIKDY NEPŮJDEŠ SÁM...”

MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO, ŠVERMOVA 11,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

OBSAH

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE	2
1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	3
1.1. Velikost školy	3
1.2. Lokalita školy	3
1.3. Charakter a specifika budovy	3
2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	4
2.1. Věcné podmínky	4
2.2. Životospráva	5
2.3. Psychosociální podmínky	6
2.4. Organizace chodu	7
2.5. Řízení mateřské školy	8
2.6. Personální a pedagogické zajištění	9
2.7. Spoluúčast rodičů	10
2.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
2.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	11
2.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	14
4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	16
4.1. Zaměření školy	16
4.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	16
4.3. Metody a formy vzdělávání	17
4.4. Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	17
4.5. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	18
4.6. Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	18
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	20
5.1. Integrované bloky	20
5.2. Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	32
5.3. Dílčí projekty a programy	34
6. SYSTÉM EVALUACE	35
PŘÍLOHY	36

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

NÁZEV ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: „Nikdy nepůjdeš sám...”

ÚDAJE O ŠKOLE

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Brno, Švermova 11, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Švermova 744/11, 625 00 Brno - Bohunice

KONTAKTY:

e-mail: mssvermova@seznam.cz

web: <https://www.mssvermova.cz/>

IČ: 75001586

RED-IZO: 600107531

STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Markéta Svobodová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Mgr. Markéta Svobodová a kolektiv

ZŘIZOVATEL

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Statutární město Brno, Městská část Brno - Bohunice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Dlouhá 3, 625 00 Brno - Bohunice

KONTAKTY: tel. + 420 547 423 810

PLATNOST DOKUMENTU

PLATNOST: od 1. 9. 2024

ČÍSLO JEDNACÍ: ŠV/86/2024

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 29. 8. 2024

Markéta Svobodová

.....
ředitelka školy
Mgr. Markéta Svobodová

.....
razítko školy

1. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1.1 Velikost školy

Kapacita školy: 78 dětí

Počet tříd: 3

Počet pracovníků: obvykle 15 pedagogických a správních pracovníků. V případě potřeby a možností je počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. asistenti pedagoga, chůvy apod.).

1.2 Lokalita školy

Mateřská škola se nachází v lokalitě městské části Brno - Bohunice. Navzdory jejímu umístění v urbanizované sídlištní zástavbě je mateřská škola obklopena množstvím zeleně.

1.3 Charakter a specifika budovy

Jedná se o trojtřídní zařízení. Budova školy je jednopatrová s přiměřeně velkými prostory. Vnitřní prostředí je vstřícné, estetické a dostatečně podnětné, přizpůsobeno bezpečnosti, potřebám, aktivitám a počtu dětí. V přízemí je jedna třída, školní kuchyně, kancelářské a skladovací prostory, v prvním poschodí jsou dvě třídy a logopedický kabinet, ve kterém probíhá individuální logopedická intervence. Součástí oploceného areálu je rozlehlá školní zahrada, která prošla revitalizací v letech 2022/2023.

Dopravní dostupnost školy:

Škola je dobře dopravně dostupná - nedaleko vzdálená zastávka MHD, parkoviště pro osobní automobily je rovněž v blízkosti školy.

Informace z historie školy:

Provoz Mateřské školy byl zahájen v září 1983. Zásadní změny přišly po roce 1989, kdy se zcela začíná měnit pohled na výchovně vzdělávací proces a nová doba udává jiné trendy i v oblasti pedagogiky. Rok 1992 nepřinesl pouze stále se vyvíjející změny společenské a „nový“ pohled na dítě, ale také vznik logopedické třídy, která zajišťovala péči o děti s narušenou komunikační schopností. Od roku 1994 je Mateřská škola samostatným právním subjektem, jehož statutárním orgánem je ředitel školy. Od školního roku 2020/2021 byla logopedická třída zrušena.

2. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

2.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má tři třídy, které jsou dostatečně velké a umožňují prostorové uspořádání, které vyhovuje skupinovému i individuálnímu činnosti. Třídy svým účelným vybavením splňují kritéria pro zdravý rozvoj celkové osobnosti dítěte a poskytují dítěti bezpečné zázemí. V hernách je prostor členěn na hrací koutky umožňující skupinovou hru a respektují soukromí dětí. Prostředí tříd poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne.

Třídy disponují šatnou, kde mají děti vlastní skříňku pro uložení osobních věcí a sociálním zařízením. Ke každé třídě náleží přípravná kuchyňka určená k výdeji stravy. Židličky a stolečky pro děti mají velikosti přizpůsobené věku dětí. Lehátka a lůžkoviny pro odpočinek dětí jsou uloženy v samostatné místnosti, která se nachází v prostorách tříd. Vybavení je uzpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadné, bezpečné a estetické.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku. Hračky, pomůcky a didaktický materiál je průběžně doplňován a obnovován s ohledem na potřeby dětí a nové trendy v předškolním vzdělávání.

Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky, nebo alespoň jejich podstatná část je dostupná dětem v otevřených policích. Nabízí tím možnost spontánní aktivity dětí. Jsou stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy i dětmi.

V prostředí mateřské školy je dostatek prostoru k vystavování dětských prací, které tvoří hlavní část výzdoby školy. Vnitřní zázemí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli je zhlédnout i jejich zákonní zástupci.

Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje dostatečně velká zahrada, jenž umožňuje dětem rozmanité pohybové a další venkovní aktivity. Jsou zde umístěny venkovní herní prvky, jurta, venkovní hračky, záhony. Zahrada prošla revitalizací v letech 2022/2023. Nedílnou součástí pobytu venku jsou vycházky do přírody (např. park Anthropol, obora Holedná, či přírodní rezervaci Kamenný vrch), kterou máme na dosah a u dětí vytváří kladný a vnímavý vztah k přírodě.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů, které se týkají např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlukosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Výměna vstupních dveří do budovy školy. (2025 - 2026)
- Oprava ředitelny, sborovny. (2025 - 2026)
- Zajištění ochlazení tříd v MŠ. (2025 - 2027)
- Dlouhodobým záměrem je další zlepšování prostor školy a prostředí školní zahrady s ohledem na finanční možnosti.

2.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava v souladu s dodržováním správné technologie výroby s dodržováním a průběžným vyhodnocováním tzv. kritických bodů. Jídelníček je sestavován tak, aby respektoval zásady zdravého stravování a pestrosti stravy. V průběhu celého dne mají děti možnost výběru tekutin - čajů, vody.

Děti do jídla nenutíme.

Mateřská škola poskytuje dětem dietní stravování pod dohledem nutričního terapeuta. Dietní stravování je dětem poskytováno na základě písemného potvrzení registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Pobyt venku tvoří každodenní součást uspořádání dne. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší a počasí. Je využívána školní zahrada a také dětská hřiště v širokém okolí, jejichž četnost nabízí dětem různorodé činnosti. Děti jsou venku dostatečně dlouho, mají zde možnost pohybového vyžití i pozorování přírody v průběhu roku.

Děti jsou každodenně venku dostatečně dlouho, mají dostatek pohybu. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem, které nespí, jsou nabízeny činnosti klidného charakteru. Z psychohygienických důvodů po obědě odpočívají všechny děti (cca 30 - 40 minut). Po tuto dobu pedagog nabídne reprodukce, vyprávění či četbu pohádky, relaxační hudbu apod.

Donucovat děti na lůžku ke spaní je nepřípustné.

Pedagogové i ostatní zaměstnanci školy se sami chovají dle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Při vhodném počasí častěji přesouvat výchovně vzdělávací činnosti ze třídy mateřské školy do venkovních prostor (zahrada školy, park, ...). (od 2024)
- Rozšiřovat nabídku nových potravin podporujících zdraví a seznamovat děti s jejich prospěšností. (od 2024)
- Dlouhodobým záměrem je vést děti k samostatnosti při stolování a správným stravovacím návykům.

2.3 Psychosociální podmínky

Základním předpokladem jsou kladné mezilidské vztahy, tzn. všichni účastníci výchovně - vzdělávacího procesu se cítí v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Všichni zaměstnanci respektují potřeby dětí (obecně lidské, vývojové, individuální), reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Snaží se o zajištění pohodové, klidné atmosféry bez shonu a stresu.

Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Zákonným zástupcům je umožněn přístup do třídy s možností bližšího seznámení se s prostředím školy, personálem. Sdělení si vzájemných požadavků napomáhá úspěšnému začlenění a socializaci. Adaptace je navržena tak, aby byla co nejméně traumatizující pro dítě i zákonné zástupce.

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální i speciálně vzdělávací potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jim v jejich uspokojování. Prováděnými činnostmi nejsou děti nijak zatěžovány, současně je respektován jejich věk a přirozené tempo

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovností, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Vyvozenými pravidly soužití za přispění dětí se předchází potlačování projevů nadřazenosti v kolektivu dětí a zabránění patologických excesů v chování, případně začínající šikany ze strany dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena s nutnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro děti kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády.

Pedagogický styl, resp. způsob, jakým jsou děti vedeny, je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové prostoje, podporování nezdravé soutěživosti dětí. Jakákoliv komunikace s dítětem, které dítě pociťuje jako násilí je nepřijatelná.

Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života.

Pedagogové se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval stejně jako odsudků.

Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Dospělí se chovají důvěryhodně a spolehlivě.

Pedagog se programově věnuje neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Poskytnout dětem více prostoru pro vyjádření vlastních pocitů, emocí a sebehodnocení. (od 2024)
- Stále hledat nové a vhodné způsoby pedagogické práce, formu nabídky činností, vhodné metody práce a využití zpětné vazby k dalšímu plánování. (od 2024)

2.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na aktuální možnosti, individuální a speciálně vzdělávací potřeby dětí. V průběhu celého dne probíhají třídní rituály, které přispívají k duševnímu zdraví dětí, uspokojování individuálních a základních psychických potřeb, dodržování zdravé životosprávy, vzájemné komunikaci a k utváření pozitivního klimatu třídy. Zároveň v dětech udržují pocit jistoty a bezpečí.

Mateřská škola se zaměřuje na komplexní a systematický rozvoj dětí předškolního věku, kdy jsou hravou formou podněcovány a podporovány schopnosti a dovednosti důležité pro bezproblémový nástup do základní školy.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňována individuálně přizpůsobená adaptace. Dětem je umožněno uchýlit se například do herního koutku, pokud se nechtějí účastnit společných aktivit. Pozvolna se učí do těchto činností zapojovat.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Během dne se prolínají činnosti spontánní, při kterých může dítě projevit svou vůli a tvořivost, s činnostmi řízenými, kdy se dítě cítí být součástí širšího společenství a učí se ctít projevenou vůli druhého.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se děti podílely na organizaci činností, pracovaly svým tempem a dle svých individuálních a speciálně vzdělávacích možností.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách.

Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod.

Plánování aktivit při výchovně vzdělávacím procesu vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje jejich individuálním možnostem a speciálně vzdělávacím potřebám.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas).

V mateřské škole jsou dodržovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Při adaptaci nově příchozích dětí volit nové, vhodné způsoby adaptace. (od 2024)
- Vhodné věcné vybavení prostředí. (od 2024)

2.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků mateřské školy jsou jasně vymezeny v řádech, směrnících mateřské školy a v náplních práce jednotlivých zaměstnanců.

Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Se zákonnými zástupci dětí učitelky komunikují prostřednictvím aplikace Naše MŠ, sms a webových stránek školy. Dále jsou zákonným zástupcům podávány informace na informativních schůzkách, při individuálních konzultacích a skrze nástěnky v mateřské škole.

Při vedení zaměstnanců ředitel vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu.

Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci. Vedení školy vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Pedagogové pracují jako tým, vedení školy zve ke spolupráci zákonné zástupce, kteří se podílí na chodu mateřské školy.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu zaměstnanců a zákonných zástupců.

Ředitelka školy vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s pedagogickými pracovníky. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro její další organizaci a fungování.

Škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, dalšími školami (MŠ a ZŠ v okolí), školskými zařízeními a školskými poradenskými zařízeními pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Navazovat spolupráci s dalšími organizacemi či partnery. (od 2024)
- Dlouhodobým záměrem je udržet týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplňování cílů.

2.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci v mateřské škole jsou dostatečně kvalifikovaní pro odbornou činnost, kterou vykonávají, případně si kvalifikaci dodělávají dalším studiem.

Tým pedagogických pracovníků funguje v souladu se všeobecně přijatými pravidly chování. Mezi všemi učitelkami i asistenty pedagoga panuje přátelský vztah, mají zájem o vzájemnou spolupráci. V průběhu roku spolu pedagogové vzájemně konzultují a analyzují svoji práci. Zásadní problémy řeší všichni pedagogičtí pracovníci společně.

Pedagogičtí pracovníci si rozšiřují svou odbornost a průběžně se na základě plánu osobního rozvoje sebevzdělávají, vzájemně se obohacují zkušenostmi a dovednostmi získanými při dalším vzdělávání i při společné práci s dětmi.

Ředitelka školy podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Při organizaci služeb pedagogických pracovníků dochází vždy a při všech činnostech k zabezpečení optimální pedagogické péče o děti.

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek mateřské školy ve třídě. Aktivitu, ve kterých se učitelky překrývají, jsou činnosti spontánní a řízené, pobyt venku a stravování.

Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní pedagog sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na oblast pedagogické diagnostiky. (2024 - 2025)
- Prohlubovat vzdělávání pedagogických pracovníků v jednotlivých oblastech. (od 2024)
- Dlouhodobým záměrem je vést pracovníky k uvědomění si, že o tom, jak se bude dítě v MŠ cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na vzdělávání a výchově podílejí. Chování zaměstnanců k dětem, ale i k zákonným zástupcům patří k dobrému jménu školy. Dobré vztahy mezi zaměstnanci, dětmi a rodiči pomáhají formovat dobré klima školy.

2.7 Spoluúčast rodičů

Spoluúčast zákonných zástupců na vzdělávání a chodu mateřské školy je plně vyhovující, funguje na základě partnerství.

Ve vztazích se zákonnými zástupci dětí se učitelky snaží o oboustrannou důvěru a otevřenost, vstřícnost, porozumění a respekt. Mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci dětí na kvalitní úrovni. Denně mohou projednávat aktuální dotazy, náměty a připomínky s pedagogickými pracovníky mateřské školy. Při závažnějších záležitostech si lze s učitelkami či ředitelkou mateřské školy dohodnout individuální konzultaci.

Všichni pedagogičtí pracovníci sledují a respektují speciálně vzdělávací potřeby i individuální potřeby dětí.

Zákonní zástupci se mají možnost seznámit se školním vzdělávacím programem a třídním vzdělávacím programem. Mohou vznášet připomínky pro aktualizaci právě probíhajícího tematického celku třídního vzdělávacího programu, je vítána a podporována vzájemná spolupráce. Po dohodě s učitelkami se zákonní zástupci mohou účastnit výchovně vzdělávacího procesu v mateřské škole. Během školního roku jsou organizovány pravidelné akce, které umožňují společná setkávání nejen s pedagogickými pracovníky, ale i se zákonnými zástupci mezi sebou.

Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o pokrocích ve vývoji a vzdělávání svého dítěte, mají možnost nahlédnout do pedagogického pozorování, které tyto změny sleduje. Rodiče se s učitelkami domlouvají na společném jednotném postupu při výchově a vzdělávání jejich dítěte.

Všichni zaměstnanci mateřské školy chrání soukromí rodiny, při styku s citlivými informacemi se chovají diskrétně a zachovávají zásadu mlčenlivosti. Se zákonnými zástupci jednájí ohleduplně a taktně. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě, nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Realizovat více mimoškolních akcí společně se zákonnými zástupci dětí. (od 2024)

2.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Prostředí mateřské školy je maximálně bezpečné s ohledem na potřeby dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami.

V mateřské škole jsou k dispozici kompenzační (technické a didaktické) pomůcky dle potřeb konkrétního dítěte.

Je zajištěna kvalitní průběžná speciálně pedagogická péče podle doporučení poradenského zařízení.

Vzhledem k možnostem školy poskytovat logopedickou péči jsou využívány především kompenzační

logopedické pomůcky: logopedické zrcadlo, logopedický vibrátor Z-vibe s různými nastavci, masážní kartáčky, sondy a tvary na rozvoj oromotoriky, masážní molitanové míčky pro míčkovou facilitaci, atd. K dalším pomůckám patří Klokánův kufr, didaktické materiály na vyvozování hlásek a rozvoj všech jazykových rovin, didaktické materiály na rozvoj dílčích funkcí, Smart Mouth, sluchové a hmatové pexeso, zvukové knížky, apod. Pro rozvoj pohybových dovedností lze využít například balanční desky, balanční kameny, ortopedické podlahy, houpací prkna atd. Z technických pomůcek jsou k dispozici tablet, výukový softwar, robotické hračky BeeBot apod.

V mateřské škole je u dětí s narušenou komunikační schopností (např. narušený vývoj řeči, dyslalie gravis, vývojová dysfázie, palatolalie, vada řeči vznikající v důsledku sluchového postižení) realizována logopedická péče individuální formou. Skupinová forma prolíná veškeré výchovně vzdělávací činnosti. Cílem logopedické intervence je zlepšení komunikačních schopností dětí tak, aby byly schopny zapojit se do běžného života. Důležitou složkou logopedické intervence jsou přípravná cvičení: uvolňovací cviky, dechová cvičení, cvičení motoriky mluvidel a hlasová cvičení. Logopedická intervence se orientuje na rozvoj všech jazykových rovin.

Snahou pedagogů je vytvořit dětem se speciálními vzdělávacími potřebami optimální podmínky k rozvoji jejich osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci jim, aby dosáhly co největší samostatnosti. Účelem podpory je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální potřeby a možnosti.

Mateřská škola zajišťuje spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

V souladu s právními předpisy je snížen počet dětí ve třídě.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je přítomen asistent pedagoga.

Vzdělávání dítěte probíhá ve vhodném komunikačním systému (např. pomocí piktogramů, komunikačního deníku, znaků do řeči apod.).

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Vzdělávání pedagogických pracovníků v příslušných oblastech. (od 2024)
- Využívat příklady dobré praxe získané návštěvami podobně zaměřených škol. (od 2024)

2.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pro rozvoj a uplatnění nadání dítěte disponuje mateřská škola řadou pomůcek. Děti mají možnost navštěvovat keramiku, mají k dispozici rozmanitý výtvarný materiál, netradiční přírodní materiály. Koordinaci a pohyb mohou děti rozvíjet pomocí balančních desek a balančních kamenů či ortopedických podlah.

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek určených k rozvoji kognitivních schopností dětí. Lze využít např. lupy, mikroskop, přírodovědné experimenty, globus, encyklopedie,

odborné knihy a časopisy, atlasy, tablet, mobilní telefon, robotické hračky BeeBot, Klokánův kufr, tangramy, deskové hry atd.

Při vzdělávání nadaných dětí vytváříme v mateřské škole v rámci integrovaných bloků podmínky, které stimulují vzdělávací potenciál všech těchto dětí. S ohledem na individuální možnosti dětí jsou jim skrze pestrou nabídku aktivit předkládány činnosti, které umožňují tento potenciál projevit a v co největší míře využít. Pedagogičtí pracovníci podporují všechny projevy a známky nadání ještě před samotným potvrzením a identifikací nadání či mimořádného nadání.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky. Dětem jsou nabízeny spíše komplexnější aktivity než aktivity úzce zaměřené, činnosti různé náročnosti či kooperativní aktivity.

Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školských poradenských zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- Prohlubovat odbornost pedagogických pracovníků v oblasti vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných. (od 2024)

2.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Třída, ve které se vzdělávají děti od dvou let, vytváří takové podmínky a prostředí, které odpovídá bezpečnostním a hygienickým nárokům dvouletého dítěte. Určená třída je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě, kterou navštěvují dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola má k dispozici podnožky k WC a umyvadlům, není vybavena přebalovacím pultem.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. U každého dítěte jsou po dohodě se zákonnými zástupci nastaveny individuální adaptační podmínky.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Další záměry na cestě ke kvalitě:

- V případě přijetí dětí ve věku od 2 do 3 let vybavit třídy mateřské školy hračkami vhodnými pro děti ve věku od 2 do 3 let. (od 2024)
- Vyčlenit prostor (skříň) pro ukládání individuálních hygienických potřeb dětí (pleny, vlhčené ubrousky apod.). (od 2024)

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Druh provozu školy: celodenní.

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V mateřské škole jsou tři věkově smíšené třídy s celodenním provozem.

Třídy jsou prostorné, světlé, nábytek k sezení je výškově uzpůsoben výšce dětí. Vnitřní prostory, které děti využívají, dávají svojí velikostí i členěním možnosti k všestranným hrám i činnostem dětí a rozvoji jejich osobnosti.

Hračky a doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Ve všech třídách je prioritou dostatečný adaptační program, kdy se děti postupně začleňují do kolektivu vrstevníků ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Děti si v průběhu vzdělávání prohlubují hygienické dovednosti a návyky, samostatnost při sebeobsluze, oblékání, stolování, rozvíjí řeč, komunikační dovednosti a slovní zásobu, zdokonalují jemnou i hrubou motoriku, fantazii a tvořivost rozvíjí při výtvarných a pracovních činnostech, rozvíjí své poznávací schopnosti a dovednosti vhodnou nabídkou didaktických her.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Volná kapacita, sourozenecké vazby, přání zákonných zástupců dětí, dětí.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V každé třídě mateřské školy je zajištěno souběžné působení dvou učitelek dopoledne, při činnostech spontánních, či řízených, v době pobytu venku a během poledního stravování.

V případě mimořádných akcí je organizace přímé práce stanovena tak, aby překrývání učitelů bylo v nejvyšší možné míře a tím byla zajištěna maximální bezpečnost dětí.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Děti jsou přijímány do mateřské školy podle stanovených kritérií Elektronického zápisu do MŠ ve městě Brně. Veškeré informace jsou na internetové stránce Magistrátu města Brna <https://zapisdoms.brno.cz/>.

Dobu a místo zápisu do školy stanoví škola po dohodě se zřizovatelem.

Přijímány jsou děti i během roku až do naplnění kapacity v případě uvolnění místa.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

V případě, že se zákonný zástupce rozhodne pro individuální vzdělávání dítěte, platí tato pravidla:

- zákonný zástupce dítěte tuto skutečnost oznámí ředitelce školy nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku,
- oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- zákonnému zástupci jsou doporučeny oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno,
- mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech vzdělávání a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání dítěte po ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech,
- zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech v řádném nebo náhradním termínu,
- ověřování úrovně očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech zajišťuje učitelka mateřské školy,
- oblasti, na které se bude učitelka zaměřovat, jsou: komunikační dovednosti, jemná a hrubá motorika, grafomotorika, kresba, zrakové vnímání, sluchové vnímání, matematické představy a orientace v prostoru a čase,
- při ověřování úrovně očekávaných výstupů může být přítomen zákonný zástupce dítěte,
- výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm. d) a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

4.1 Zaměření školy

Výchovně vzdělávací práce s dětmi se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem "Nikdy nepůjdeš sám...". Ten klade důraz na všestranný rozvoj osobnosti dětí.

„Poznání neznamena zmocnit se pravdy, ale zmocnit se souvislé řeči.“

Antoine de Saint - Exupéry

Řeč = základ komunikace

Člověk je součástí živého světa a rodí se mimo jiné s potřebou komunikovat. Aby mohl člověk zaujmout a udržovat své místo ve společenství dalších lidí, je jednou z jeho základních potřeb umění komunikace. Osvojení si řeči a jazyka jako prostředku k dorozumívání je jednou z rozhodujících složek pro úspěšný start dítěte do školního vzdělávání. Má mimořádný význam pro fungování dítěte ve škole. Ovlivňuje kvalitu učení, myšlení, umožňuje rozvoj poznávání.

Proto považujeme komunikační schopnost za jeden ze základních pilířů filozofie naší mateřské školy.

Mateřská škola respektuje naplňování potenciálu a speciální vzdělávací potřeby každého dítěte s cílem osvojování schopností a dovedností důležitých pro život.

4.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Mateřská škola usiluje o vytvoření základů celoživotního vzdělávání dle možností, zájmů a potřeb a dětí. Cílem mateřské školy je, aby se zde dítě cítilo šťastné a spokojené, zažívalo pocit bezpečí a jistoty, našlo si své kamarády a optimálně se rozvíjelo. Do budoucna si odneslo morální hodnoty, na kterých bude moci stavět svůj život. Děti jsou zde vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti za své chování, k budování pocitu důvěry v lidi a okolní svět. Záměrem mateřské školy je rozvoj kompetencí potřebných pro nástup do povinného vzdělávání s důrazem na rozvoj komunikativních dovedností a řečového projevu, podporu samostatnosti a rozvoj fyzické i psychické zdatnosti s ohledem na věk a možnosti dítěte.

Naše vzdělávací priority:

- bezpečí a jistota,
- důvěra a tolerance,
- umění říct ne,
- přátelské klima a komunikace,
- tvořivost a fantazie,

- vztah k přírodě, tradicím, k místu, kde žijeme,
- ohleduplnost, šetrnost,
- hra,
- pohyb.

4.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

V oblasti výchovně vzdělávacího procesu jsou uplatňovány metody a formy práce, které umožňují naplňování vzdělávacích záměrů s ohledem na aktuální rozvojové předpoklady a speciálně vzdělávací potřeby dětí. V mateřské škole převládá skupinová a kooperativní forma vzdělávání, dále je často využívána individuální a individualizovaná forma vzdělávání či projektová výuka.

Činnosti organizované frontálně jsou v rámci výchovně vzdělávacího procesu zařazovány v menší míře.

Metody vzdělávání:

V mateřské škole jsou v různé míře využívány klasické i aktivizující metody vzdělávání. Z klasických jsou zařazovány především slovní (vyprávění, vysvětlování, rozhovor, práce s knihami a encyklopediemi), názorně demonstrační (předvádění, pozorování, práce s obrazem).

K aktivizujícím metodám nejčastěji aplikovaným v rámci výchovně vzdělávacího procesu v mateřské škole patří diskuze, situační a prožitkové učení, sociální učení, řešení problémů, dramatizace či didaktické hry.

4.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Po 2 - 3 měsících docházky dítěte do mateřské školy dochází k vyhodnocování potřeb podpory. Po vzájemné dohodě pedagogů dochází k vypracování plánu podpory dítěte v 1. stupni podpůrných opatření. Zpravidla po 3 měsících následuje vyhodnocení plánu a možné doporučení k vyšetření ve školském poradenském zařízení (dále jen „ŠPZ“) a stanovení dalšího stupně podpůrných opatření.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Podmínkou zpracování IVP je doporučení školského poradenského zařízení. IVP sestavují učitelky mateřské školy ve spolupráci se speciálním pedagogem, případně ve spolupráci se ŠPZ. IVP má písemnou podobu a je zpracován s cílem efektivního nastavení individuální podpory. Za finální podobu IVP je plně zodpovědná ředitelka školy, která ve spolupráci se speciálním pedagogem koordinuje a kontroluje jeho přípravu. Speciální pedagog a učitelky mateřské školy průběžně sledují efektivitu nastaveného podpůrného opatření a vyhodnocení je realizováno ve spolupráci se ŠPZ.

Vyhodnocení plnění IVP má písemnou podobu, za jehož zpracování po konzultaci s učitelkami mateřské školy odpovídá ředitelka školy. Průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP je konzultováno se zákonnými zástupci.

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Spolupráce probíhá se zákonnými zástupci dítěte, s ostatními subjekty dle doporučení PPP, SPC.

Zodpovědné osoby:

Na péči o dítě se podílejí a spolupracují zákonní zástupci dítěte, pedagogičtí pracovníci a další odborníci.

4.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Škola má možnost zajistit vzdělávání dětí mladších tří let a upravit vhodné podmínky k jejich vzdělávání. Dle stanovených kritérií přijímání do mateřské školy jsou zde tyto děti spíše výjimkou.

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Častěji je uplatňován individuální přístup před skupinovou či frontální prací. V plné míře respektujeme vývojová specifika.

Při plánování vzdělávací nabídky je třeba naplňovat tyto principy:

- Jednoduchost,
- časová nenáročnost,
- známé prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Mezi metody práce pro věkovou kategorii dětí do tří let patří situační učení, spontánní sociální učení (nápodobou), prožitkové učení, a především učení hrou. Činnosti jsou prováděny systematicky s pravidelným opakováním, neboť děti tohoto věku potřebují pravidelné rituály. Děti tohoto věku se neúčastní všech aktivit pořádaných školou, nemusí dodržet pořadí integrovaných bloků, při plánování pedagogové vycházejí vždy z aktuální situace a potřeb dětí.

4.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Cílem poskytované jazykové přípravy dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je, aby při přechodu na základní školu měly takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky v základní škole a dosáhnout školního úspěchu. Pedagogové mateřské školy poskytují dětem - cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí potřebnou podporu při osvojování českého jazyka již od jejich nástupu do mateřské školy.

Při práci s celou třídou, ve které se vzdělávají i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, pedagogové uzpůsobují didaktické postupy a děti cíleně podporují v osvojování českého jazyka u těchto dětí. V souladu s platnou právní úpravou v situaci, kdy v mateřské škole, budou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání, bude zřízena skupina nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu bude rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Na základě posouzení potřeby jazykové podpory mohou být zařazeny do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

5.1. Integrované bloky

I. Integrovaný blok „Vím, kdo jsem a kde jsem šťastný“

Cílem tohoto bloku je pomoci dítěti uvědomit si, že na světě není samo, že je kromě rodiny obklopeno i dalšími lidmi. Učí se poznávat a pohybovat v nových prostředích, situacích, navazovat nové kontakty a komunikovat s novými lidmi, učí se socializovat a adaptovat v novém prostředí. Prostřednictvím praktických činností a prožitků v dětech vzbuzujeme pozitivní zájem o místo, kde žijí.

Návrhy dílčích témat:

- ✓ Já a moji kamarádi
- ✓ Rodina
- ✓ Svátek dětí
- ✓ Pravidla chování, etiketa
- ✓ Emoce
- ✓ Místo, kde žiji
- ✓ Jdeme do školy
- ✓ Jak plyne čas
- ✓ Hurá na prázdniny
- ✓ Letní radosti
- ✓ Zvyky a tradice

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
		vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zorganizovat hru
	rozvoj schopnosti sebeovládání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznatého vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod. vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho spolupracovat s ostatními
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou	poznat některá písmena a číslice, popř. slova poznat napsané své jméno sledovat očima zleva doprava

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

II. Integrovaný blok „Vím, že každý člověk je jiný“

Záměrem integrovaného bloku je poskytovat dětem bohaté citové prožitky v podobě radosti, uspokojení a pohody. Tento integrovaný blok umožňujeme dětem prožívat oslavy a svátky, které v průběhu roku probíhají, účastnit se jejich příprav. Krása života spočívá v jeho rozmanitosti - různorodosti kultur, tradic, přírodních úkazů. Každé místo na zemi je jedinečné stejně jako každý člověk. Zorganizujeme několik oslav, prostřednictvím nichž děti mohou vyzkoušet samostatnost a vyzrálou zisknou v průběhu celého školního roku.

Návrhy dílčích témat:

- ✓ Svátky podzimu
- ✓ Vánoční čas
- ✓ My tři králové
- ✓ Masopust
- ✓ Svátky jara
- ✓ Čarodějnice
- ✓ Hudba, hudební nástroje
- ✓ Lidské vlastnosti a city
- ✓ Státní svátky
- ✓ Národnosti
- ✓ Jak žili lidé dříve
- ✓ Svět knih

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
		respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
		adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých

III. Integrovaný blok „Vím, že svět je plný překvapení“

Cílem tohoto bloku je ukázat dítěti barevnost světa, který ho obklopuje. Zprostředkovat jeho různorodost, pestrost, pozoruhodnost, čínorodost, rozmanitost, kterou nám svět nabízí. Seznámit dítě s přirozeným koloběhem života, který je součástí našeho světa, s rozmanitostí a vývojem a jeho neustálými proměnami. Cílem je vybudovat u dítěte základní povědomí o environmentální oblasti, seznámit dítě s vlivem člověka na životní prostředí a vytvořit základy pro otevřený a zodpovědný postoj k životnímu prostředí, jeho aktivní účasti na ochraně prostředí, ve kterém žije. Budeme podporovat zájem dítěte v aktivitách, které vedou k vytváření zdravého okolního prostředí. Budeme objevovat svět, přírodu kolem nás prostřednictvím různorodých činností, při kterých budeme dodržovat pravidla společného soužití stejně jako zásady bezpečnosti.

Návrhy dílčích témat:

- ✓ Příroda čaruje
- ✓ Život v lese
- ✓ Zimní příroda
- ✓ Jaro přišlo k nám
- ✓ Na louce
- ✓ Zvířata
- ✓ Vesmír
- ✓ Historie země
- ✓ Doprava a cestování
- ✓ Svět techniky
- ✓ Počasí a podnebí
- ✓ Barvy světa

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		utvořit jednoduchý rým
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodné zformulovaných větách
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.) zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění	poznávání jiných kultur	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
		odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
		chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

IV. Integrovaný blok „Vím, že zdraví je důležité“

Cílem tohoto bloku je podpora a stimulace harmonického rozvoje dítěte. Děti vedeme k tomu, že fyzická a psychická pohoda je propojená a důležitá pro zdravý rozvoj dítěte. Seznamujeme děti se základy zdraví a vedeme je k zdravým životním návykům a postojům. Prostřednictvím témat děti poznávají své okolí a životní prostředí, formují si k němu kladný vztah a uvědomují si, že zdravé životní prostředí pozitivně působí na lidský organismus. Prostřednictvím aktivit tohoto integrovaného bloku povedeme děti k uvědomění si, že zodpovídají za své jednání a chování, které má přímý vliv nejen na jejich zdraví a bezpečnost, ale i na celkový stav jejich blízkého okolí.

Návrhy dílčích témat:

- ✓ Zimní radovánky
- ✓ Sport
- ✓ Naše tělo
- ✓ Smysly
- ✓ Zdraví
- ✓ Co nám škodí
- ✓ Co lidé dělají
- ✓ Živly
- ✓ Třídění odpadu
- ✓ Ochrana přírody
- ✓ Jídlo, ovoce, zelenina
- ✓ IZS

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	rozhodovat o svých činnostech prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno sledovat a vyprávět příběh, pohádku
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	uvědomění si vlastního těla	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zachovávat správné držení těla

5.2. Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací program (dále jen „TVP“) vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, který vznikl na podkladu Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací obsah je zpracován do čtyř integrovaných bloků, které směřují k naplňování stanovených cílů předškolního vzdělávání.

Každý integrovaný blok obsahuje návrhy dílčích témat, které mohou mít podobu tematických celků, projektů či programů. Jsou zpracovány společně pro všechny věkové skupiny a konkrétní nabídka činností je zpracována na úrovni TVP, kde se přihlíží k věkovému složení a specifikům dané skupiny dětí.

Na volbě konkrétních témat i jejich časové dotaci se podílí učitelka společně s dětmi. Odvíjí se ze skladby třídy, ze společného soužití dětí, z průběžné diagnostiky dětí a v neposlední řadě i ze spolupráce s rodinou. Témata jsou vybírána tak, aby bezprostředně souvisela s přirozeným životem, konkrétním prostředím a aktuálními potřebami dětí.

Výchovně vzdělávací činnosti vychází z přímých zážitků a zkušeností dětí. Při jejich plánování i realizaci využívají učitelky mateřské školy především dětské zvědavosti a potřeby objevovat a experimentovat, vedou děti k individuální práci i spolupráci ve skupině, podporují aktivní zájem o komunikaci a vzájemné naslouchání.

Třídní programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplňovat a upravovat.

- ✓ TVP musí být variabilní a flexibilní, ale přitom částečně pravidelný, neboť děti často nevnímají režim dne jako povinnou zátěž, ale jako příjemné plynutí času, ve kterém vědí, co bude následovat.
- ✓ Nabídka všech činností v TVP je pestrá a děti si mohou vybrat činnost, která je zajímá, která odpovídá jejich schopnostem a možnostem.
- ✓ Zvolené činnosti musí být dětem blízké a vycházet z jejich vlastních prožitků a známých situací. Děti mají příležitost k získání praktických zkušeností a informací všemi smysly. Součástí vzdělávacího obsahu jsou i mimoškolní akce, které cíleně doplňují, obohacují a zpestřují čas dětí strávený v mateřské škole.
- ✓ TVP vytváří dostatečný prostor pro spontánní herní aktivity dětí, umožňuje mladším dětem nezúčastnit se společných řízených činností a zvolit si alternativní činnost, dostatečné pohybové vyžití a spontánní pohyb venku.
- ✓ Obsahuje mimo jiné i „pravidla třídy“, která jsou tvořena společně s dětmi na začátku školního roku.
- ✓ S pravidly úzce souvisejí i třídní rituály, kterými upevňují pocit sounáležitosti, připomínají si pravidla. Rituálem může být ranní pozdravení, diskusní kruh, písnička, podání ruky, přání dobré chuti u jídla jakoukoliv formou, říkadla, narozeninový rituál aj. Přínosem pro dítě je právě rituál budováním pocitu příslušnosti ke skupině a sounáležitosti s ostatními dětmi.

5.3. Dílčí projekty a programy

Mrkvička

Plán environmentální výchovy

Plán předškolní přípravy

Logopedie

Keramika

6. SYSTÉM EVALUACE

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Kritérium: škola má Školní vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s RVP, jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i zákonné zástupce. Cíl: ověřit soulad ŠVP s RVP PV a vizí školy.	- analýza a komparace školní dokumentace	Červen	Ředitelka
Koncepce a rámec školy	Kritérium: škola má školní vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v souladu s RVP, jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i zákonné zástupce. Cíl: zjistit, do jaké míry je ŠVP srozumitelný pro pedagogické pracovníky.	- Provozní porady - Pedagogické rady	Průběžně	Ředitelka
Pedagogické vedení školy	Kritérium: vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima - pečuje o vztahy mezi zaměstnanci, dětmi a vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a zákonnými zástupci. Usiluje o vzájemnou spolupráci všech zúčastněných. Vedení školy usiluje o zajištění optimálních podmínek vzdělávání. Cíl: zjistit názory pedagogických pracovníků na způsoby podpory školního klimatu ze strany vedení školy.	- Rozhovory - Provozní porady - Pedagogické rady	Průběžně	Ředitelka
Kvalita pedagogického sboru	Kritérium: pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu. Cíl: zhodnocení vzájemných hospitací ze strany pedagogů.	- Hospitace - Vzájemné hospitace - Rozhovor - Portfolio pedagoga	Průběžně	Ředitelka
Vzdělávání	Kritérium: pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů. Cíl: zhodnocení získané didaktické, metodické a intervenční vybavenosti pedagogů a její využitelnosti v praxi.	- Konzultace pedagogů - Pedagogické rady - Evaluační formulář - sebehodnocení	Průběžně 1x ročně	Ředitelka Učitelky
Vzdělávací výsledky	Kritérium: individuální pokroky dítěte - škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.	- Pozorování - Pedagogická diagnostika - Portfolia dětí	Průběžně	Ředitelka Učitelky

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	Cíl: analýza získaných informací o výsledcích a pokroku všech dětí.			
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Kritérium: Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu. Cíl: zhodnocení metod a forem vzdělávání k zajištění rovných příležitostí dětí a podpoře pozitivního klimatu ve třídě.	- Pedagogické rady - Pedagogická diagnostika - Pozorování	Průběžně	Učitelky